

5. Birgitte Darger m.fl.: Talens komposition

Uddraget er fra bogen Begreb om dansk (2009).

En tale er ikke det samme som et mundtligt indlæg i en dagligdags samtale hvor taleren vil benytte sig af talesprog. En tale er forberedt, disponeret og målrettet mundtlighed, samtidig må den ikke være præget af skriftsprog, og man kan kritisere en tale hvis taleren står og ”læser op”. Når man holder tale, er det altså vigtigt
5 at sikre sig at man ikke kommer til at påtage sig en skriftlig fremstillingsform, men samtidig at man har en struktur og orden på den tale man fremfører.

En professionel tale er bygget klart op om en eller flere gennemgående pointer. Talen vil have en indledning, en midte og en afslutning. Der vil være et fokus i talen, og den gode taler vil sprogligt lede sine tilhørere frem mod hovedpåstand og
10 konklusion. Taleren vil gentage en række nøgleord og bruge sproglige sammenbindere som ”derfor”, ”således”, ”alt i alt” til at vise den samlede idé og markere hvornår konklusionen er nået. Sprogets lyd og rytme kan på samme måde markere højdepunkter i talen. Brugen af nøgleord og sammenbindere og lydlige effekter hjælper tilhøreren til at forstå sammenhængene og fornemme hvor man er på vej
15 hen.